

[Svend Høugaard.]

svinestaldene, minimumsbeløbet på de 75.000 kr. samt det at man skal producere mindst $\frac{1}{3}$ af kornet selv. Det er ting, vi gerne vil drøfte i udvalget. Vi mener, at man her har taget for lidt hensyn til danske forhold. Vi kan nok acceptere, at de særlige tilskud specielt forbeholdes kvæghold og eventuelt fårehold, der dog er knap så interessant i Danmark; men der er dog forskel på det og så på de forskellige lånevilkår og lånebestemmelser for staldene.

Med hensyn til det særlige tilskud i øvrigt må vi ud fra erfaringerne med andelsstaldene nok være lidt skeptiske på det område. Jeg vil gerne spørge landbrugsministeren, om man forudser, at der kan blive tale om støtte til maskinsamarbejdet. Jeg tror, det er et område, der kunne blive væsentligt mere interessant.

Som helhed giver vi tilslutning til principerne i lovforslaget. Enkeltheder vil vi, som jeg har sagt, gerne se på i udvalget, men vi vil gerne fremhæve, at det haster. Vi er indstillet på at gøre vort bedste til, at det kommer hurtigt igennem. Jeg må dog have lov til at understrege mine bemærkninger, da vi havde udlånsloven for jord fremme her for kort tid siden: vi skal passe på, at vi ikke på forhånd afgiver vor egenart. Det er ikke absolut givet, at EF-direktiverne er de bedste, og det er heller ikke absolut givet, at de altid skal tages slet så bogstaveligt, som jeg synes man er tilbøjelig til i ministeriet.

Frandsen: En del af de lovforslag for landbrugsområdet, som vi i denne folketingssamling har behandlet, er mere eller mindre affødt af vort medlemskab af EF, og det er nærmest at blive stillet over for en kendsgerning, når vi skal tage stilling til dem. Vi kan rette en del i dem, men under alle omstændigheder skal de være i overensstemmelse med de direktiver, som kommer fra EF.

Under den diskussion, vi havde her i landet inden vor indtræden i fællesmarkedet, blev der ofte fra EF-modstandernes side rejst kritik af de forskellige EF-landbrugsordninger, bl. a. af de direktiver, som i det lovforslag, vi behandler i dag, nævnes i bemærkningerne. Det drejer sig både om det direktiv, som er grundlag for lovforslaget, og om de tre andre direktivforslag, som

nævnes i bemærkningerne, specielt om at prøve at begrænse antallet af landbrugere på længere sigt. Fra forskellige af EF-tilhængerne blev disse forslags eksistens benægtet, og da man efterhånden blev klar over, at de eksisterede, blev det sagt, at de ikke betød så meget.

Det, som bl. a. blev kritiseret, var, at det var en strukturtilpasning af landbruget, som var fjern fra dansk landbrug. Det er også det, vi ser her: det er primært en form for støtte til de større landbrug — i hvert fald vil det virke som en støtte til større landbrug. Det kan nok være nødvendigt at se i øjnene, at den landbrugsstruktur, vi har haft herhjemme, på flere områder ikke er tidssvarende, og at vi må indrette os på at få større landbrug. Men det er et spørgsmål, om det er helt rimeligt så strikke at følge det, som ligger i EF-direktiverne.

Vi må vel sige, at vi i dag er mere eller mindre tvunget til at acceptere det, der kommer fra fællesmarkedet, både fordi vi skal rette os efter direktiverne, og fordi vi bidrager til landbrugsordningerne. Når vi har mulighed for at få støtte fra disse landbrugsordninger, er vi næsten nødt til at acceptere det. Hvis vi ikke ville acceptere det, der ligger i lovforslaget her, gik vi glip af de ca. 7 mill. kr., som det drejer sig om vi kan få som støtte fra EF. Derfor må vi nok erkende, at det, vi gjorde ved at træde ind i EF, i høj grad var at begrænse vore muligheder for at føre en selvstændig politik, i dette tilfælde på landbrugsområdet.

Dermed være ikke sagt, at der ikke ligger noget fornuftigt i lovforslaget, for det gør der. Men vi burde nok i højere grad diskutere, om det er den helt rigtige måde, vi gør det på nu, og om ikke der er andre ting, som skulle have været med i overvejelserne. I denne tid, hvor vi diskuterer spareforslag og fremdrager en række områder, hvor der skal spares, må vi imidlertid se i øjnene, at disse ting kan vi næsten ikke røre ved, for dér er vi underlagt EF, og samtidig er vi tvunget til at sige: ja men hvis ikke vi gennemfører denne lovgivning, får vi ikke støtten fra EF. Derfor er vi mere eller mindre pisket til at acceptere det, der ligger her, og vi kan ikke gennemføre nogen sparebestræbelser på disse områder, mens vi gør det ret hårdt og brutalt over for andre områder. F. eks. med hensyn til industri og håndværk har man